

Inv. nr. 21/1969

P.C. SKOVGAARD (1817-1875)
PARTI AF NORDSKOVEN VED JÆGERSPRIS, 1842-1843
OLIE PÅ LÆRRED

33 X 48 CM

Det var særligt det fredfyldte, danske skovlandskab, som var et tilbagevendende motiv i P.C. Skovgaards store kompositioner, der ofte indtog monumentale formater. Som udgangspunkt for disse benyttede Skovgaard naturstudier, hvoraf en række af disse har en selvstændig værk karakter. Det gælder bl.a. dette værk, *Parti af Nordskoven ved Jægerspris*, der er et studie til *Egetræer i Nordskoven ved Jægerspris* – et værk, der blev beundret i samtiden og som regnes for Skovgaards gennembrudsbillede.¹

Skovgaard har valgt at skildre et landskab, hvor der hersker ro og som synes uberørt af mennesker. I landskabet ses en lysning, hvor et gammelt, fuldkronet egetræ i billedets venstre side er i fokus. Og det er ikke noget tilfældigt egetræ. Det er det dengang mere end 700 år gamle træ, Storkeegen. I træets top har et storkepar bygget rede, og hvis man ser nærmere efter, kan man se en storkeunge i reden. Ikke overraskende har flere tolket Skovgaards maleri som et symbol på skabelsen af nationalstaten.²

Skovgaard fandt sit motiv i juni 1842, hvor han var i Nordskoven ved Jægerspris sammen med sin gode ven, maleren J.Th. Lundbye (1818-1848). Lundbye og Skovgaard tog om sommeren jævnligt på udflugter sammen i den nordsjællandske natur for at skaffe materiale til de store kompositioner, som de om vinteren udførte indenfor i deres malestue.³ Denne sommer i 1842 tegnede de begge Storkeegen, og hvorledes beretter Lundbye om i sin dagbog: ”Skovgaard tegnede efter vort

tarvelige Middagsmaaltid, den ene af de mægtige gamle Ege og jeg Storkereden i Toppen af den og en stakkels Unge, som de underlige Forældre havde kastet ud.”⁴

Motivet og kompositionen havde et klart formål for Skovgaard, idet han siden begyndelsen af 1840'erne havde forsøgt at vinde Kunstakademiets eftertragtede Neuhausenske Præmie. I 1841 havde han indsendt et bidrag, *Sjællandsk landskab med Esrom Sø*, men uden at blive belønnet for sine anstrengelser. Først i 1843 år lykkedes det ham at vinde med *Egetræer i Nordskoven ved Jægerspris*. Præmien var det år netop forbeholdt landskabskunsten med følgende konkurrencebeskrivelse: ”Parti af en Skov i hvilken Egetræer ere fremherskende”. Skovgaard var en oplagt vinder, og efterfølgende blev maleriet købt til Den Kongelige Malerisamling (SMK).

¹ P.C. Skovgaard: *Egetræer i Nordskoven ved Jægerspris, 1843, SMK, KMS413.*

² Gertrud Oelsner: ”Skovens demokratiske rum” i Karina Lykke Grand og Gertrud Oelsner (red.): *P.C. Skovgaard. Dansk guldalder revurderet, Århus 2010, s. 80*

³ Kasper Monrad: *Dansk guldalder. Lyset, landskabet og hverdagslivet, København 2013, s. 326.*

⁴ J. Th. Lundbye: *Et Aar af mit Liv, indledning og noter af Mogens Lebech, København 1967, s. 79.*

Publiceret i:

Kunstforeningens Udstilling af P.C. Skovgaards Arbejder i 100 Aaret for hans Fødsel, Udstillingsbygningen ved Charlottenborg, Februar 1917, København 1917, kat. 56. (Med titel: Nordskoven i Jægerspris med Storkereden i den gamle Eg);

Henrik Bramsen: *Malerier af P.C. Skovgaard*, København 1938, s. 22 samt fig. 19;

V. Winkel & Magnussen (red.): *Kunst i privat eje*, bd. 1, København 1944, fig. 40, s. 153-154;

Vagn Poulsen: ”Guldalderbilleder” i *C.L. Davids Samling. Fjerde del, Jubilæumsskrift 1945-1970*, København 1970, s. 25 samt fig. 6, s. 31; *Dansk kunst og kunsthåndværk*, Davids Samling, København 1972, s. 11;

Verner Jul Andersen: *Dansk kunst og kunsthåndværk*, Davids Samling, 2. udg., København 1983, kat. 426;

Lene Bøgh Rønberg, Kasper Monrad og Ragni Linnet: *I lyset af Holland. Mesterværker fra hollandsk og dansk guldalder*, Statens Museum for Kunst og Rijksmuseum, København 2001, kat. 24, s. 49-50;